

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 11. marca.

Ker v Avstriji že dosti let ni navade, da bi se državni zbor vsako leto zaključil in potem zopet slovesno odprl s cesarskim nagovorom, tedaj je tudi le vsacih šest let prilika dana, razvijati misli o obcnem politiskem položaji v adresni debati. Zato pa se je ugnezdl a navada, da stranke uporabljajo državni proračun, povedati svoje težnje in mnenje. Budgetna debata nadomestuje adresno. In bila je res vsako leto več ali menj viharina. A človek se vsemu privadi, ker sčasoma spozna, da so vse še tako ostre besede bob ob steno, dokler manjka potrebne sile, in da najduhovitejši govori nobene vlade ne spravijo iz ravnotežja, dokler ni pretekel njeni čas. Carneri se že tretje- ali četrtokrat napenja, da bi svetu dokazal pogubljivost sedanje vladne sisteme in riše grofa Taaffeja, kot tistega nesrečnega državnika, kateri dela nevedoma na propad Avstrije. Carneri bere svoje govore, in ker je mož kratkoviden, in vsled telesne bromosti silno nervozen, dela on sam s svojimi govori nekaj patoložen utis. Konča pa vselej s krcim „šlagerjem“, na katerega se menda že pol leta poprej pripravljaja. „Uboga Avstrija!“ klical je elegično leta 1880, a letos je delal korajžo sebi in svoji stranki, tolaživši jo z ne ravno novo frazo: „Naša je prihodnost!“

Danes je minister Prazak odgovoril na znano interpelacijo zastran izreka o češkem državnem pravu, češ, da je mislil le na državni osnovni zakon. Pri tej priliki je ostro zavrnil Carnerija, kateri je bil govoril o denuncijantstvu mej sodniki, da tako zasramovanje sodnijskega stanja bi se ne smelo slišati v nobenem parlamentu. Končaje izrekel je upanje, da bode ideja spravljivosti sčasoma povsod prodrila. (Smeh na levici.) Tistim nemškim poslancem pa, ki se ne dajo oplasiti od sedanje zveze z večino, izreče zahvalo.

Potem je besedo poprijel predestinirani finančni minister Plener mlajši. Nubena budgetna številka mu ni po volji, povsod vidi slabo gospodarstvo, potrato, nikjer štedljivosti. Hudo kritikuje delovanje tiste štedilne komisije, od katere nikjer ni videti sledi. Očita, da se je v štirih letih sedanje vlade

državni dolg pomnožil za 185 milijonov goldinarjev, aktivno premoženje pa za 17 milijonov goldinarjev zmanjšalo. Koliko pa se je od tega zneska potrošalo za zidanje novih železnic in druge produktivne namene, o tem molči g. Plener.

Budgetni odsek je predložil resolucijo zaradi slovenskih paralel v Celji, Mariboru in Gorici Zastran Mariborskega učiteljskega še velja resolucija od l. 1880, ki še do danes ni izpeljana.

Generalna debata o proračuna se bode še le v sredo končala. Od večine bodo še govorili grof Dzieduszycki, Tonner, Gregor, Ozarkivič, dr. Katrein, dr. Matuš; od manjšine dr. Menger, Russ, Weithof, Reschauer itd.

Pri čem smo.

(Iz spodnje Štajerske.)

V zadnji številki „Slovana“ izraža v članku času primerno pisanem g. —p—p. svoje začudenje, kako da vidimo, da so le poslanci, katere so volili Štajerski Slovenci, izročili spomenico „slovenskega društva“ grofu Taaffe-ju itd. s kratko rečeno, kako da se povsod le nekoliko jih trudi, namreč za Slovence na Štajerskem vrla trojica Vošnjak-Goedler-Raič, za one na Primorskem Nabergoj in Vitezič, da pa nikjer ne vidimo, da bi vsi slovenski poslanci postopali združeno, ter velik vpliv, katerega bi lahko imeli, porabili v napredek slovenskega naroda.

Kar se spomenice tiče, je sicer naravno, da jo je le omenjena trojica izročila, kajti „slovensko društvo“ se je v tej zadevi obrnilo samo do Vošnjaka-Goedlera-Raiča, vendar pa so misli v „Slovanovem“ članku popolnoma utemeljene, in treba bo, da res začnemo, posebno ker do prihodnjih volitev ni več tako dolgo, povpraševati, pri čem da smo s svojimi poslanci, ter ogledati si nekoliko njihovo delovanje.

Odbor „Slovenskega društva“ v Mariboru obrnil se je, kakor vemo iz gotovega vira do vseh slovenskih poslancev z nujno prošnjo, naj skrbijo, da nastanejo mej nami in vlado „clara pacta“, da poizvejo, je li vladi res volja tudi na spodnjem Štajerskem izvesti ravnopravnost, ter posebno na učiteljski v Mariboru in na naših gimnazijah dati slovenščini iste borbne pravice, katere je dala slo-

venščini na Kranjskem. Če ima vlada res voljo v tem oziru kaj storiti, naj tedaj poizvejo, kdaj d bo to storila, in naj se ne dajo še dalje s praznimi obljubami odpraviti. Ravno tako naj se obrnejo do izvrševalnega odbora avtonomistične večine, da se ta odločno jedenkrat potegne za nas. Po odgovoru, katerega jim da vlada, in po vedenju izvrševalnega odbora naj se potem ravna postopanje slovenskih poslancev.

Jako je toraj iznenadilo vse, ko se je čitalo, da je zopet le naša trojica šla k ministru Conradu, ter vprašala, kaj je z učiteljskim v Mariboru, kaj je s spodnje-štajerskimi gimnazijami. —

Kako je to, da se jim noben drug slovenski poslanec ne pridruži? Ali so res ostali slovenski poslanci nas zapustili? Ali se res vsa borba za našo narodnost, in obstanek našega naroda na spodnjem Štajerskem prepušča nam samim, in našim trem poslancem; ali je res ta naša narodna borba za ostali slovenski narod in za ostale slovenske poslance le zanimiva igra, katerej ploskajo ali sikajo, kakor Rimljansko ljudstvo gladijatorjem v areni?

In kak je uspeh takega razdrobljenega postopanja? Budgetni odsek vsprejel je resolucijo o slovenskih paralelakah na gimnazijah na spodnjem Štajerskem in v Primorji; vsprejel jo je tudi državni zbor. Pa se li bodo tudi izvela? Ne! — Lansko leto se je minister Conrad norčeval iz nas, rekoč, da nas ne more resnimi smatrati. Letos našej trojici ni ničesar obljubil, ko je bila pri njem, in v budgetnem odseku rekel je, da se mora utraktivistični način poučevanja, ki je upeljan na srednjih šolah v Ljubljani, v Rudolfovem in v Kranji, še le izkazati, predno se bode vlada odločila, raztegniti ga na Celje in Maribor. Brezvestno (gewissenlos) bi bilo, postopati brez prejšnjihkušenj; z drugimi besedami, da bi se izvela budgetnega odseka resolucija, o tem ni niti misliti, ker bi bilo „gewissenlos“.

Mi ne moremo verjeti, da bi minister Conrad ravno tako — naravnost zaničljivo — govoril, da so se potegnili vsi slovenski poslanci za nas.

Čehi imajo svoj klub, Poljaki imajo svoj klub, v katerem se posvetujejo o potrebah naroda in dežel, katere zastopajo. Kar sklenejo tukaj, to pred-

LISTEK.

Časnikarstvo in naši časniki.

(Odgovor g. prof. Šukljeju.)

(Dolje.)

Ker se je ta odgovor že tako preveč raztegnil, zavrnil bomo le nekaj najbolj robatih očitaj iz Šukljevega modrovanja in kričanja v tržaški „Edinosti“ št. 14, 15, 16 in 17. Njegovo samohvalisanje njegovo poudarjanje neizmerne njegove učenosti zdi se mi tako nečimerno, da je podlistkarju pač ni treba pobijati in zavračati z najmanjšo besedo. Razsodni čitatelji so že davno pravo pogodili.

V „Edinosti“ št. 15 v 4. predelu mi zabavlja zaradi kamnotiskanih dopisovalnic. Z urednikom „Slov. Naroda“ sva v četrtek 21. svečana govorila o tem očitaj v „Edinosti“ od 20. svečana in gosp. urednik mi lahko spriča, da sem mu pri istej priliki pokazal cel kup takih kamnotiskanih dopisovalnic. Kup listov „Politische Correspondenz“, „Budapester Correspondenz“, prusjaške „Provinzial-Correspondenz“ in „Italienische Nachrichten“. Vsi ti listi so pristrženi in izstrženi, kajti podlistkar jih

je dobil od jednega glavnih urednikov nekega nemškega lista. Od istega sem dobil tudi dva lista „Correspondance universelle“ in jeden list ogerske „Magyar Hirado“. Urednik mi tudi lahko spriča, da je na vseh rečenih listih bila cena zaznamovana. Po tem potu, po mnogoletnem prijateljstvu, souredniku precej velikega in veljavnega nemškega časopisa sem bil prišel do dotičnih podatkov v „Slovenskem Narodu“. Le zloben človek more brez najmanjšega povoda sumničati moje besede, ter jih za laži projavljati. V tem slučaju se pač lahko reče Šuklju: „Wie der schelm ist, so denk er —“. Ker sem rečenim kamnotiskanim dopisovalnicam pristavil ceno, je to Šukljeju „Barnumov humbug“. Strahovito neslana nezmisl! Prej govorim, kako drage so take dopisovalnice, da jih posamičniki in društva ne morejo naročiti. Potem navedem ceno. Kak humbug je to? In ko bi ta cena bila tudi povzeta iz „Preis-verzeichnissa“ — —. Kdo izmed Slovencev je prej poznal visoko ceno takim listom? Smelo rečem, da je nikdo ni poznal, — in najbrže tudi učeni prof. Šuklje ne. Druge posledice lahko prepuščam razsodnemu čitatelju.

Čudno, da učeni profesor ni podlistkarju očitaj da je oni podlistek, ki ravno obravnjuje politično de-

lovanje prof. strokovnjaka in politika Šuklja, kar po besedah prepisal iz njegovega ljubega Rankea (Zur Kritik der neueren Geschichtschrb.)! A o tem spregovorim še konci podlistka z g. profesorjem. K zaznamovani premetenosti belgijskega ministerstva bi danes imel povedati prav nov slučaj iz sedanjega leta. Pruska novinarska pisarna je jednega svojega pisarja napravila, da je začetkom sedanjega leta jel izdajati preradikalni list, ki bi bil imel na limanice loviti Berolinske radikalce. A ni še bilo minulo 14 dnij, že so ga radikalci zasačili in ga kot izdajico proglasili. Morebiti bode tudi naša slavna deželna vlada s časom kaj takega poskusila! Vsaj se bodo naši nezavisni časnikarji sedaj vedeli varovati vseh takih spletk.

Morebiti se g. prof. Šuklje tudi zato jezi nad podlistkarjem, ker je o njemu toli neugodnem času razkril delovanje in pisarenje kupljenih in podkupljenih časnikarjev in urednikov uradnih listov. A to kaže največjo nehvaležnost. Morebiti so ravno moji podlistki v merodajnem krogu sprožili misel, ustanoviti slovenski uradni list. Zato pravim, da je prof. Šuklje nehvaležen podlistkarju — in vendar bode sedaj on užival koristne posledice tega koraka. Iz teh besed pa naj ne izvija, — kot je to storil na

lozijo kot terjatev vseh zastopnikov českih, oziroma poljskih izvrševalnemu odboru desne stranke in vladi, ter terjajo, da se ozira na njo.

Naši poslanci nima svojega kluba. Pristopili so klubu Hohenwartovemu, katerega večina ni slovenska. Mi nemamo nič proti temu klubu; mi ne zahtevamo, da naši poslanci izstopijo, ter si ustanovijo n. pr. združeni z Dalmatinci poseben klub. Ali ker se v Hohenwartovem klubu ne morejo posvetovati o naših narodnih težnjah, bi človek pričakoval, da se bodo slovenski poslanci shajali v posebnih shodih, kjer bi se posvetovali o skupnem postopanju v narodnih zadevah, ter si napravili nekak črtež, po kojem bi se ravnali, da dosežejo našemu narodu vsaj nekaj drobtinice ravnopravnosti. Svoje sklepe potem kot terjatve vseh slovenskih poslancev predložijo Hohenwartovemu klubu, kateri jih naj zastopa pri izvrševalnem odboru desne stranke in pri vladi.

O takih shodih slovenskih poslancev ne čujemo nič. Samo jedenkrat čitalo se je, da so se slovenski poslanci zbrali k posebnemu posvetovanju; bilo je to takrat, ko so začeli preganjati slovenski jezik iz sodišč.

Kaj delajo torej slovenski poslanci? Vedno neso zborovanja; vsi poslanci slovenski neso v odsekih, in vsi odseki ne zborujejo ob istem času. Kaj torej počenajo naši poslanci v tem času? Ali mislijo, da so velike naloge, katero so vsprejeli od slovenskega naroda, že zadostili, če prihajajo v zbornico, ter ustajajo, kedar ustajajo drugi, in obsede, kedar obsedijo ostali?

Slovenski narod ne more se zadovoljiti, če njegovi zastopniki mamelukujejo bodi si večini, bodi si vladi. Ali ni **brezvestno**, če naši poslanci mirno poslušajo, da se jim reče: „bilo bi brezvestno se ozirati na vaše terjatve, ter izvesti ravnopravnost?“ — Ali zahtevamo svoje pravice, ali beračimo milosti?

Tako ugodnega stanja slovenski poslanci v državnem zboru ne bodo imeli nikdar več. Sedaj odločujejo; oni držijo vlado, in držijo večino. Naj torej to svojo važnost tudi cenijo! Če bode v novem državnem zboru imela avtonomna stranka večino, bode ta večina tako velika, da ostane večina tudi brez nas. Če pa bode avtonomna stranka v manjšini, potem pa tako vemo, kaj nas čaka.

Za nas je torej ta 6letna doba državnega zbora velika, osodepolna! Pretekla je že skoraj; za koliko pa smo se mi pomaknili naprej?

Bojimo se, da bode se slovenski narod nekda s tugo spominjal teh 6 let, češ: „bil je velik, važen čas, ali zastopniki moji so bili mali; neso razumeli časa, in neso razumeli svoje naloge, ali nalogi pa neso bili kos!“

Pravijo, vsak narod ima zastopnike, kakeršne zasluži. Naš narod skazal se je tako žilavega, postal je toliko hudega, kar je, postal je iz svoje moči. Tak narod zasluži gotovo dobre zastopnike! In če se je jedenkrat zmotil, ter si ni izbral dobrih zastopnikov, bode to svojo pomoto gotovo pri prvi priložnosti popravil, ter bolje izbral in izbral zastopnike, kakeršne zasluži.

I. D.

par mestih svoje kritike, — da bi bil podlistkar nasproten najmlajšemu in najcenejšemu dnevniku. Nikakor ne, celo veselim se ga, ne ravno zaradi osebe urednikov, — ampak zato, ker je slavna vlada z nova oficijalno priznala, da Kranjska je slovenska dežela. Gospoda kritika kot urednika temu najnovejšemu listu pa le milujem. Naroden poslanec in zavisen urednik omenjenega dnevnika se nikdar ne bodeta ujela; mej njima je večje nasprotje, kot mej dnevom in nočjo! Vse posledice naj si razvije učen profesor sam.

In g. prof. Šuklje se je že nekoliko privadil svojemu poslu. Kar je včeraj zagovarjal in v zvezde koval, danes že spodkopuje in pobija — prav tako, kot delajo vsi najeti časnikarji v novinarskih uradih in zunaj njih. To najočitnejše spričuje članek: „Clam-Martiničev predlog“, katerega je prof. Šuklje v „Sl. Narodu“ bil prijavil 31. julija 1883; pet mesecev pozneje pa isti prof. Šuklje v mestnem zboru in celo v „Novičnem“ Oglasniku (!) zavrača in pobija ista načela. To je moža stanovitno prepričanje, da se Bogu smili! Oj ljuba nezavisnost, kje si doma? Pri narodnem poslanci in strokovnjaku Šuklju gotovo ne! Najbrže se Šuklje tudi jezi nad podlistki, ker bodo Slovenci po njih kar naravnost lahko kazali

Propad slamarije.

Dan za dnevom pričakoval sem zaman poročila, katero bi javljalo propad naše domače obrtnije — slamarije. Nihče ni dosedaj povzdignil glasu, da bi označil in razmotraval stanje ljudstva, katero rapidno propada v teku zadnjih desetih let v okolici Ljubljanskej za Savo, v Kamniškem in deloma Kranjskem okraji od leta do leta. Brez upa, čitati o tej stvari položaj omenjenega obrta, prisiljen sem tedaj sam seči po okornem peresu, ne čakaje spretnega pisatelja. Samosvest si, da tu ne gre za lepo donečo perijodo, da tudi prosti stavki nekoliko obelodanijo tužen položaj ljudstva, ki se peča s pletenjem kit in šivanjem slamnikov, namenil sem si nekoliko o tej resni stvari spregovoriti.

Bila je v resnici zlata doba za to pred 20 leti. Tovarni ni bilo še nikjer; posamični delavci prodajali so blago po jako visoki ceni v južne kraje in na vzhodu se je prodalo mnogo v Rumunijo, Ogersko, Srbijo in južno Rusijo. Srednji delavec prislužil si je na dan lahko po jeden goldinar in zraven opravil še lahko svoja domača dela. Uzrok temu blagostanju bil je povod, da se je jako mnogo zakonov sklenilo na proste roke, ker vsaki si je lahko toliko zaslužil, da je svojo družino brez vse skrbi preskrbel in lahko preživil. Toda „tempora mutantur“, in stvar se je žalibog, prehitro zasukala in obrtnija prej tako cvetoča, pokazala je prerano svojo senčno stran. Utaborili so se Tirolci v Domžalah in Mengšu, tovarne ležle so kakor gobe po deževnem vremenu iz zemlje in sledila je ona nesrečna prikazen: blagostanje podjetnika se je jako povzdignilo; ono delavca v istem razmerji palo. Nikomur se ni niti sanjalo, da bi ti mirni in poštene Tirolci našo domačo obrt do propada doveli. Od začetka kupovali so blago po visoki ceni, a kmalu se je nakupičilo preveč blaga, ker donašali so ga odslej le njim od vseh strani, in cena je padla vedno bolj. Zadnjih deset let je pa že cena kit in slamnikov tako grozno nizka, da se je še čuditi, da ljudstvo, posebno ono brez imetja, še živetari. Je-li vredno plačilo delavca, ako zasluži po 8 do 10 krajcarjev, delaje od 7. ure zjutraj do polnoči na dan? Mnogo je družin, katere nima družega dohodka, katere se morajo s pletenjem kit vsak dan sproti služiti svoj košček kruha. Gorje mu, če ga nemila bolezen vrže na posteljo! Tu je revščina doma, tu sem naj pridejo oni, katerim je še neznano, kaj se pravi kruh s solzami jesti! V svoji bedi in revji pridejo ti nesrečniki do prepričanja, oziraje se v temni noči proti jasnemu nebu, da tamkaj gori neso zvezde, temuč le solze, katere je stvarnik takrat pretakal, ko je ustvaril človeka, spomnivši se tuge in žalosti, katero bode moral ta na svetu prebiti. Ako je zdrav, strada in trpi pomanjkanje, če je pa bolan, si želi smrti, rešiteljice iz te solzne doline v boljše deželo. Tak in nič drugačen je položaj teh sirot, ne imajoč družega, nego zdrave roke in kopico lačnih otrok. Prisiljeni so, lotiti se slamarije, da sebe in svojo družino prežive, a le ne vprašajte jih, kako! Vprašal bode morebiti č. čitatelj, koliko je pa taci, ki se živé jedino le od slamarije? Ako vzamemo v poštev vas s 30 hišami, računamo lahko, da jih spada v kategorijo preje ome-

na Šuklja, kako daleč in kako globoko zabrede časnikar, ki mora par ordre du mufti kako stvar danes pobijati, jutri pa isto stvar zagovarjati.

Dalje opomni podlistkar učenega profesorja Šuklja na ona dva svoja podlistka, ki iz poštenega časopisja zavračata vse vohunstvo in ovađuštvo. Sedaj ste podlistke hoteli vsiliti temu, sedaj onemu, — vse le zato, da bi jednega ali drugega ložje ovali. To je ostudna navada, ki bi je nikdar ne bil pričakoval pri olikanem človeku. Strast vas toliko slepi, da brez vseh dokazov mahate sedaj po tem, sedaj po onem. Kako se hočete pred svetom zaradi takih napadov opravičiti? Qui se non noscat, vicini jurgia poscat pravi neka stara prislovica. Zato ste toliko ugajali „Edinosti“ v Trstu, ki pri vsakem njej neugodnem dopisu v slovenskih časopisih voha istega in vedno le istega dopisnika. A ta blažena „Edinost“ neče vedeti, da nje razmere in nje delovanje poznamo časnikarji in nečasnikarji v Ljubljani, večinoma jednako dobro, kot naši rojaki tam v Trstu in Gorici. Odveč bi bilo, danes ozirati se na vse to, kar je „Edinost“ nakvasila v obrambi nad črto. Slabo vest pa mora imeti blažena „Edinost“, da vsako nevšečno in zbadljivo besedo obrača na se, če prav več stvarij ni bilo vanjo na-

njenih gotovo 5 ali 8 hiš. Poznam pa vasi, v katerih jih je izvestno dobra polovica, kateri zjutraj ne vedo, kaj da bodo čez dan dobili, da zadosté lačnemu želodcu.

Vse drugače je življenje gruntarjev. Ta dela, kolikor se mu ljubi, in vsak krajcar, zasluživši ga čez dan, je vedno boljše, kakor da bi brez dela pohajkoval okoli hiše. Zato ne vidimo tudi jednega gruntarja, da bi ne imel po zimi kite ali slamnika v roci in delal pozno v noč. Za te ljudi je to v resnici prava dobrota, ker s tem si vender lahko zasluži nekoliko krajcarjev na dan in zraven še odganja dolgočasno zimo, dokler ga ne kliče gorko solnce na polje k svojemu pravemu poklicu. O teh se ve, da ni govora in tudi ne namen tem vrstam.

Nikdo pa mi ne more očitati, da stvar pretiravam, oziraje se na stanje gori omenjenih revežev. Kdo se bo potem še čudil, da taki ne more več ljubiti svoje domovine tako gorko, kakor vsega obilo imajoč posestnik. Sila in potreba tirala je zopet 6 fantov in deklet v daljno Ameriko iz Domžal, z upom, tamkaj si jeden goldinar na dan prislužiti, katerega jim domovina ni mogla dati. Bridka je bila ločitev teh delavcev in delavk od svojih dražih ali „ubi bene, ibi patria“ misleč, tolažili so se toliko, da jim ni srce počilo vsled silne žalosti. Delali bodo tamkaj v tovarni za slamnike tirolskega podjetnika, kateri ima v Ameriki svojo filijalo. Socijalno vprašanje trka tudi tu na duri bogatina, kakor pri delavskem stanu v mestih, samo v veliko večji meri. Semkaj naj pridejo oni zastopniki „ljudske stranke“ in pristaši znanih komunistov in rovarjev, in videli bodo, da so oni, ako so pridni in štedljivi, gospodje v pravem pomenu besede, proti tem parijam človeške družbe. Ali ljudstvo naše trpi mirno in potrpežljivo, upajoč vedno, da se bo vender stvar v kratkem na bolje obrnila, žal, da ta zaželjeni čas še ni tu in ga tudi tako kmalu ni pričakovati. Morebiti, da bodo te male in skromne vrstice dale družemu spretnemu strokovnjaku povod, tudi o tej reči malo besed izpregovoriti.

F. G.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. marca.

Pri budgetnej debati **državnega zbora** je včeraj tudi minister Pražak poprijel besedo. Povod temu bile so nekatere opazke poslanca Carnierja o znanej izjavi Pražakovej pri jezikovnej debati o českem pravu. Minister je včeraj poudarjal, da je mislil s tem le pravice Česke, katere so zagotovljene v državnih osnovnih zakonih, ter je samo protestoval proti administrativni delitvi Česke. Nadalje so govorili še včeraj Plener, Poljak grof Dzieduszycki in Menger. Konci predložil je finančni minister zakonski načrt o pogodbi s štajerskim deželnim fondom radi tako imenovane invasijske terjatve (odškodovanja).

V Berlinu izhajajoča „Post“ prinesla je neko pismo z Dunaja, v katerem se izraža misel, da bode najnovejša spremena v vnanji politiki imela upliv na **notranjo avstrijsko politiko**. Dozdaj je Avstrija bila prisiljena biti Slovanom prijazna, da odstrani kake eventualitete, ko bi se zapela v vojsko z Rusijo. A zdaj pa ni nobenih uzrokov več v vnanji politiki, radi katerih bi se vlada morala ozirati na slovanske želje. Iz tega sklepa dopisnik, da se bodo sedaj stranke v Avstriji kmalu osno-

menjenih. Na zbor jej je bilo! Zato je tako po političsko vohala, kateri trije kovači v Ljubljani, v Trstu in v Gorici so skovali podlistke v „Sl. Narodu“. Pozneje je opustila to zares premeteno misel, ter je urivala po navodu prof. Šuklja le jednemu možu vse podlistke. Po njem tedaj, postala jej je bila glavna parola, ter je brez vsega pomisleka mahala okrog sebe. Moj prijatelj H., vrnivši se zadnjič iz Trsta, pravil mi je, da to slepo, strastno in nepodprto udrihanje nikakor ni vznemirjalo ravnodušja tako krivično napadanega moža. Le resnica v oči kolje, laži in obrekovanja pa se sama obsojujejo. Značajan in pošten mož pa se ne zmeni za tako klevetanje.

Integer vitae scelerisque purus
Non eget Mauri jaculis nec arcu
Nec venenatis gravida sagittis
Fusce, pharetra

in na drugem mestu pravi isti Horacij:

Justum et tenacem propositi virum
Non civium ardor prava jubentium
Non vultus instantis tyrani
Mente quatit solida

Si fractus inlabetur orbis
Impavidum ferient ruinae.

(Dalje prih.)

vale po političnih načelih. — Koliko je v tem resnice, se ne ve, a to vemo, da Taaffejeva vlada nam Slovanom ni bila nikdar preveč prijazna, naj jo je tudi silila vnanja politika. Ako se pa boče popolnem Slovanom po robu postaviti, tedaj je njeno stalo podkopano, kajti samo konservativni Nemci jo ne morejo vzdržati, liberalni jo pa hoteli ne bodo.

Vnanje države.

Kakor poroča nek telegram iz Petrograda, je višji prokuror ruske svete sinode, tajni svetnik Pobedonošev neki nevarno zbolel. — „Standard“ se brzojavlja iz Petrograda, da je ruska vlada sklenila formalno prisvojiti si vsa ozemlja do Anu-Darje (Oksusa), tako, da bode ta reka delala rusko mejo. — V maji bodo neki v Moskvi in Petrogradu velike slovesnosti, kajti tedaj bode carjevič naslednik polnoletnim proglašen.

Po časnikih se sedaj mnogo govori, da bi vse države skupno začele zasledovati **anarhiste**. „Moskovskija Vedomosti“ pravijo, da je zato sedaj čas jako ugoden, ko je celo Anglija, ki je včasih dajala pribežališču vsem političnim zločincem, prisiljena obrniti se na druge države. Kreuzzeitung se poroča iz Dunaja, da so poročila o tem sicer prezgodnja, a vendar je mogoče, da se kaj ukrene. Celo Švica bi neki ne odrekla pomoči drugim državam, kadar bo šlo proti anarhistom, vsaj tako se da sklepati iz najnovejših izjav švicarskih časnikov in iz tega, da je nedavno tudi tam več anarhistov dejanj v zapor. Asilnega prava proti drugim političnim zločincem si pa Švicarji ne bodo dali omejiti.

Monarhistične stranke v **Franciji** so se nenavadno začele gibati. Vlada že primišljuje, kake naredbe bi storila proti orleanistom, ako bode potreba, pred vsem se pa boče dobro poučiti o organizaciji in delovanju monarhistov. Radikalni organ „Intransigeant“ ve povedati, da ima orleanizem posebno „črno blagajnico“ v Parizu, iz katere bočejo podkupiti poslance in senatorje. Princi mislijo, da imajo že sedaj 380 glasov v obeh zbornicah: 200 v senatu, 180 v zbornici poslancev. Ker ima kongres 860 članov morajo orleanisti pridobiti še 50 glasov, da imajo večino. Pa tudi anarhistični skrivni in javni shodi se jako množijo. Prav kakor bi se pripravljajo za kako ustajo. Vlada se pa za nje, kaj malo zmeni, ravno kakor bi bile to prazne šale. — Operacije proti Bac-Ninhu so se začele v soboto z daljnim prodiranjem generala Millota in Négriera. Danes bosta prišla oba generala pred Bac Ninh. Kdaj da bode naskok na to mesto, se še ne ve.

Nemški državni kancelar še neki ne pride kmalu v Berlin. V četrtek pride zakon o zavarovanjih delalcev proti nezgodam v prvem branji na vrsto, drugi teden pa zakon proti socializmom. Ako državni zbor ne bo hotel podaljšati tega zakona, bode se razpustil. Odločitev je zavisna od katoliškega centra, in tedaj gre za to, koliko je pripravljena vlada odjenjati v cerkvenem vprašanji. — Bismarckov organ „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ hudo napada novo nemško svobodomiselnost, in jej očita, da je protimonarhistična, da s svojim programom hoče le slepiti narod, da ne bi spoznal njenih nakan. Se ve da Bismarcku bi bilo najljubše, da bi vse stranke podpirale njegovo politiko. Kdor se le upa njemu ugovarjati, proglasi ga takoj njemu udano časopisje za sovražnika države in monarhije ter Bog ve zakaj še vse. Res lepa je blažena nemška svoboda, po kateri nekateri tako koprne.

Kakor se v „Times“ poroča iz Carigrada, je v četrtek lord Dufferin izročil **turške** vladi noto lorda Granvilla o egiptovski krizi, v kateri angleška vlada obeta spoštovati suveranitete pravice sultanove. — Govori se o nekaterih spremembah v turškem kabinetu. Edhem paša bode neki pred prihodom avstrijskega cesarjeviča namesto bolehnega Aarifi paše prevzel ministerstvo vnanjih zadev. Minister notranjih zadev bode v tem slučaju najbrž

prejšnji naučni minister Munif paša, ki je neki jako učen in velik prijatelj Nemcev.

Egiptovski minister notranjih zadev Sabet, podal je svojo demisijo, ker se je sprl z generalnim tajnikom ministerstva notranjih zadev, Elfordom Lloydom. Nubar paša bode prevzel začasno vodstvo ministerstva notranjih zadev, v istini bode je pa vodil generalni tajnik Elford Lloyd. — V Suakim je prišla jedna ruska vojna ladja, jedna španjska se pa še pričakuje. — General Gordon je brzojavil, da ne more otegi garnizij na Belem in Modrem Nilu, ako se mu ne pošlje vojakov.

Dopisi.

Z Notranjskega 9. marca. [Izv. dopis.] (V zadevi davkov.) V jedno mer se naši ljudje pritožujejo, da so davki krivično razdeljeni, da tisti, ki ima malo, plačuje ravno toliko davka, kakor tisti, ki ima veliko itd. Vidi se prikazen, ali, malokateri jej pogleda na dno, skoraj nobeden davkovec pa ni tako pravičen ali srčan, da bi skušal odstraniti viře, ki prouzročujejo davka krivično uméro. V mislih imam zlasti naše prodajalce po deželi in manjše obrtnike na kmetih. Zadnji branjevec v vasi mora od svoje beračije plačevati skoraj toliko dohodarine, kakor trgovec, ki na leto proda več centov, nego branjevec funtov. In čevljarčku je umerjen tisti davek, kakršni ima bogati mlinar. Vsled tega pa roke sklepamo nad glavo in prečuditi se ne moremo tej krivici, vladajočej mej nami! Ali vsako leto se sproti lahko prepričamo, kje ima v davkih neprimera svoj korén, vsako leto vidimo na lastne oči, kako se ravna! Kakor namreč znano, vsako leto razdelijo se pole, v katere ima davkovec napovedati, koliko ima na leto dohodka, ali pa je to dopovedati davkovskemu nadzorniku, ki lepega dne davkovec zavoljo dohodarine zbere vkup, kakor to že drugače biti ne more, v gostilno. Po letnih dohodkih uméri se dohodarino, tako zakon govori, in po pameti! Ali mi ljudje smo slabotne stvari, in slabost je naša, da davkov ne plačujemo radi. Zato pa pravimo, da imamo dohodkov le pičlo mero! Tako pa delajo v prvej vrsti bogati trgovci, imoviti ljudje, ki svoj letni dohodek do čuda nizko cenijo in bolj ponižujejo, nego rokodelci, ki je za denar leto in dan pravi kapucinec. In ker se to le prerado dogaja, da namreč davkovci svoje znano in gotovo lepe dohodke s kar moči najmanjšim številom „v fasiji“ zaznamujejo in tako tajijo, zato dohodarina ne more biti kolikor moči enakomerno in pravično odmerjena, zato dohodarina državi toliko ne nese, kolikor si obeta od nje in bi rad vedno stiskani finančni minister imel, ki je potem prisiljen, revežu, ubožnemu sodržavljanu položiti davek v vsako zrno soli, v vsako kapljico petrolja! Marsikateri krojač mora plačevati več od dohodarine, nego nekatera velika trgovina, in ponekod je največja prodajalnica najnižje obdavkovana. Tako je po naših vaseh, a drugodi tudi ni boljše, če ni vestniših ljudi! Sicer se iz davkovcev odbere nekoliko mož, ki pregledajo „fasijske“ liste ali presodijo ustne izpovedbe glede letnega dohodka, ali vsi ne poznajo vseh kupčijskih ali obrtnih razmer, in če se komu izpovedba sovaščana kaže še tako smešna in neosnovana, neče je izdati, ni popravljati: ker sosed se naslanja na soseda, revščina na bogastvo! Tako pa mali obrtnik plača dohodarine toliko, kolikor je mora, veliki obrtnik pa,

kolikor se njemu prav zdi, k večjemu „za spoznanje“ več, nego pritlična sosedova branjerija. Za kolikor moči istovrstno uméro davkov bilo bi koristno, da ima v presojujočem odboru vsaka kupčija, vsako rokodelstvo svojega moža, a prekoristno bi pa bilo, če bi se znatne dohodke izraževalo vestno z znanimi števili! Toliko vsem tistim, ki se neprimerne razdelitvi dohodarine prečuditi ne morejo!

Domače stvari.

— (Gosp. S Gregorčič) se v kratkem zopet oglasi s svojimi divnimi poezijami. Gospod Bamberg prevzel je založništvo, ter bode baje izdal najpred prvi pomnoženi zvezek, potem pa še drugi zvezek. Gotovo bode vsakdo vesel te vesti, ker je na našem liričnem polji, izimši proizvode v „Zvonu“ in „Kresu“ zavlada nekaka prečudna suša.

— (Imenovanje.) Gosp. dr. Lud. Thoman pl. Montalmar imenovan je začasnim okrajnim komisarjem na Kranjskem.

— (Veliki koncert) napravijo 19. t. m. na dan sv. Jožefa v redutnej dvorani naši Čitalnični pevci. Koncert bode izboren, ker sodelovale bodo naše prve pevske moči! Pri tej priliki tudi nastopi prvokrat javno Čitalničin zbor gospij in gospodičin, ki v svojem kratkem obstanku pod pevovodstvom g. Valente kaj vrlo napreduje. Mnogobrojni in zanimivi program, obsegajoč samo- in šestospeve, moške in mešane zборе, sviranje vojaške godbe itd. priobčimo v kratkem natančneje.

— (Čeh o Slovencih.) Zadnjo soboto zvečer imelo je „društvo knjigovodij slovanskim knjigar-nam“ v Pragi svoj redni občni zbor, na čegar programu bilo je tudi predavanje: „O narodnem gibanji Slovencev in njihovih napredkih na slovstvenem polji.“ Govoril je nam Sloven-cem mili česki pisatelj gospod Lego.

— (Sokolski „jour-fixe“.) kateri je bil v soboto dne 8. t. m. v steklenem salonu Ljubljanske Čitalnice, izpal je sijajno in bil nenavadno mnogobrojno obiskan ter živahen. Reditelja gg. M. Armič in J. Pajek priredila sta nam gotovo z mnogim trudom izredno zabavni večer s svojim izbor-nim in obširnim programom, katerega vsaka posamična točka prouzročila je mnogo smeha in zabave. — Prihodnji javni „Sokolski večer“ priredi v kratkem odbor sam.

— (Struga Ljubljance) od Prul do frančiškanskega mostu meri se sedaj vnovič po inženirji g. Podhagskem, ker bode po naročilu poljedeljskega ministerstva skozi Ljubljano treba novega načrta. Uravnati se ima struga Ljubljance baje tako, da se poglobi, a ob jednem tudi nabrežja podzidajo za toliko, za kolikor se bode poglobila struga. Da bi se vendar že določilo kaj gotovega in da bi se po vednih komisijah in vednem merjenji ne uresničile proroške besede nekega gospoda, ki je v javnem shodu rekel: „da se ne bode posušilo ljubljansko barje, pač pa istega zaklad.“ — Naj bi se vendar jedenkrat ukrenilo kaj stalnega, pa ne pozabilo na jez pri Vodmatu!

— („Hrvatski Sokol“) priredil je preteklo nedeljo javno telovadbo, pri kateri je bilo prisotnih nad 800 osob, ki so z velikim zanimanjem in z živo pohvalo gledale razne vaje, točno in vrlo

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

VIII. Poglavje.

Pir.

(Dalje.)

Maljuta je molčal in bil je vedno bolj bled. Car je nevoljen opazil neprijazne odnose mej Maljuto in svojim sinom. Da bi premenil razgovor, obrnil se je k Vjazemskemu.

— Afanasij — rekel je on pol laskavo in pol zasmehljivo, — ali bodeš še dolgo žaloval! Jaz že ne poznam več mojega vrlega opričnika. Nazadnje te bode še umorila ljubezen — ta ljuta kača!

— Vjazemski ni opričnik, — opomnil je carjevič. — On vzdihuje, kakor lepa devica. Ti, oče, veš kaj, ukaži mu obleči sarafan, ter obriti mu brado, kakor Dedki Basmanovu, ali mu pa ukaži peti z goslimi. Gosli bi se njemu bolje podajale, kakor sablja!

— Carjevič! — zakričal je Vjazemski, — ko bi te bilo tudi petkrat več in bi ti ne bil carjev sin, poklical bi te k reki Moskvi na Trojični trg, in merila bi se, in sam Bog bi razsodil, komu gre nositi sabljo, komu igrati na gosli.

— Afanasij! — rekel je strogo car. — Ne pozabi, s kom govoriš?

— Kaj, milostljivi gospod Ivan Vasiljevič, — odgovoril je predrzno Vjazemski, — če sem kaj zakrivil zoper tebe, ukaži mi odsekati glavo, a carjeviču ne pustim zaničevati me!

— Ne, — rekel je s smehljajočim glasom Ivan Vasiljevič, kateri je radi poguma odpuščal predrznost Vjazemskemu, — prezgodaj je sekati Afanasiju glavo! On naj še služi v carskej službi. Hočem ti rajši povedati neko pravljico, katero mi je pripovedoval prošlo noč slepi Filjka!

„V slavnem Rostovu, v lepem mestu živel je dobri junak Aleša Popovič. Neka mlada kneginja, imena se več ne spominjam, priljubila se mu je bolj, kakor življenje. Samo ona je bila že poročena s starim Tugarinom Zmijevičem; in kakor se je tudi trudil Aleša Popovič, vendar je odbila ona vse njegove prošnje. — Ne ljubim tebe, dobri fante; ljubim samo moža mojega, ljubeznivega starega Zmijeviča. — Dobro, rekel je Aleša, te bodem že prisilil, da bodeš tudi mene ljubila, golobičica! — In vzel je seboj dvanajst hlapcev, in sicer najboljših, ulomil je v Zmijevičevo hišo in odpeljal mlado ženo.

— Hvala tebi, vrli fante, — rekla je žena, ker si umel ljubiti mene in pridobiti me z mečem, zato te ljubim bolj, kakor življenje, bolj, kakor solnce, bolj, kakor svojega starega moža, prokletega Zmijeviča!“

— A kaj, Afanasij, — pristavil je car, v jednomér gledajoč Vjazemskega — kako ti je vseč pripovedka slepega Filjke?

S hrepenjem poslušal je Vjazemski besede Ivana Vasiljeviča. Pale so v njegovo dušo, kakor iskra v slamo, in užgale strast v njegovih prsih, oči so se mu zasvetile, kakor ogenj.

— Afanasij, — nadaljeval je car, — te dni grem jaz na romanje v Suzdalj, ti pa pojdi k bojarju Družini Morozovu, vprašaj ga, kako se mu godi, in povej mu, da sem te poslal objaviti mu, da je on zopet prišel pri meni v milost... Pa vzemi seboj, — pristavil je jako pomenljivo, — zaradi časti mnogo opričnikov.

Serebrjani videl je s svojega sedeža, kako se je spremenil obraz Vjazemskemu, in kako je zasijalo divje veselje na njegovem obrazu, a ni slišal, kaj sta se pogovarjala knez in Ivan Vasiljevič.

(Dalje prih.)

izvrševane po 50 Sokolih. Zvečer bil je plesni venček trajajoč do polnoči.

— (Iz Dola) se nam piše 8. marca: Morebiti ne pomnijo ljudje pustnega časa, v katerem bi se toliko nesreč in pobojev zgodilo, kakor ravno letos. V vsej naši okolici, skoraj v vsaki vasi bil je poboj od žganja omamljenih surovih kmetijskih fantalinov. Pustno nedeljo dohajala so poročila od vseh sosednjih vasi, kakor iz rusko-turške vojne leta 1877. V Dovskem je kup ranjenih ležalo, med njimi jeden mrtev, v Ihanu je bil pretep in poboj, o ne boj, temuč pravc mesarsko klanje, v Podgorici za Savo bilo ni nič manj hudo. Tu je prebodel pijanec z vilami nos družemu fantu. Tudi v naši mirni vasi so se stekli v nedeljo. Nekdo je prebodel družega z vilami skózi lice tako močno, da je malo upanja, da se ozdravi. Tako prihajajo poročila nedeljo za nedeljo, vse vsled nesrečne pijače — žganja.

— (V Trst) priplula je 9. t. m. popoldne ruska oklopnica „Vojvoda Edinburški“ (poveljnik pl. Giers), ki ima 400 mož posadke in 20 topov. Ta ladija je 86 m. dolga, 15 m. široka in ima 4602 toni displacementa. Železni oklop je 152 mm. debel.

— (Literarno-zabavno društvo „Triglav“) ima svoje deveto redno zborovanje v sredo dne 12. t. t. m. v gostilni „Alte Bierquelle“ Zimmer Nr. 4. in sicer ob 8. uri zvečer. Dnevni red. 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo revizorjev. 3. Poročilo: a) tajnikovo, b) kužničarjevo, c) arhivarjevo. 4. Volitev revizorjev. 5. Volitev predsednika. 6. Volitev odbora. 7. Slučajnosti. Gosti dobro došli!

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Sevnica 11. marca. Pri volitvah v okrajni zastop zmagali so v velikem posestvu narodni kandidati.

London 11. marca. Spodnja zbornica zavrgla je s 173 proti 13 glasom zmanjšanje dodatnega kredita za Egipt. Hartington je iz-

javil, da mora pristanišča ob Rudečem morji čuvati in ščititi civilizovana vlast. Stalna službojoča vojska poviša se za 3000 mož več, nego prejšnje leto. Gladstone v postelji bolan.

Peterburg 11. marca. „Journal de St. Peterbourg“ zanikava, da bi se bila sklenila rusko-nemška pogodba, kakor je trdil „Standard“. Schweinitz izročil je ruskemu carju pri čestitanji k zadnjemu rojstnemu dnevu lastnoročno pismo nemškega cesarja.

Lima 10. marca. Peruanski narodni zbor potrdil je mirovno pogodbo mej Chili in Peru.

Listaica uredništva: Gosp. J. M. v B. Po poročilih iz Trsta nam došli tiči za nameravanjem (!) novim humorističnim listom znani M. Malovrh, poznat tudi kot „nov doktor“.

Uspešni pokladki. Nove in zastarele rane, kile in skrumbe ozdravi naglo Moll-ovo „Francosko žganje in sol“. V steklenicah z navodom vred po 80 kr. Po poštne povzetji razpošilja vedno A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah in specerijah prodajalnicah na deželi zahtevaj izrečno Moll-ov izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 5 (690—4)

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
10. marca	7. zjutraj	731.98 mm.	- 2.6°C	brezv.	megla	
	2. pop.	731.57 mm.	+ 8.8°C	sl. zah.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	733.39 mm.	+ 5.4°C	sl. zah.	jas.	

Srednja temperatura + 3.9°, za 1.1° pod normalom.

Dunajska borza

dné 11. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld. 75	kr.
Srebrna renta	80	85
Zlata renta	101	80
5% marčna renta	95	20
Akcije narodne banke	844	—
Kreditne akcije	321	—

London	121 gld. 55	kr.
Srebro	—	—
Napol.	—	62
C. kr. cekini.	—	70
Nemške marke	59	25
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 123	75
Državne srečke iz l. 1854.	100 gld. 170	—
4% avstr. zlata renta, davka prosta.	101	90
Ogrska zlata renta 6%	122	—
—	91	35
—	88	60
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	104	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 116	50
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	106	65
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	25
Kreditne srečke	100 gld. 173	75
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	116
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	233	75

V „Narodne Tiskarni“

se dobiva:

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal „*“

Stat nominis umbra.

Cena 70 kr., po pošti 5 kr. več.

Izumil!!!

Po neutrudljivih študijah se je dr. pl. Bendenu posrečilo napraviti

pomado za lase,

o kateri se po vsej pravici trditi sme, da zadostuje svojemu namenu. Po tej pomadi v kratkem času zrastejo gosti lasje in brada, ter je tudi dober pripomoček proti izpadanju las. Izumitelj jamči za gotov uspeh.

Cena lončku 2 gld.

Pristna se dobiva proti predpošiljavi zneska pri izumitelji samem, dr. pl. Bendenu, Prag, Salmgasse 7. (56—15)

Posestvo na prodaj.

V Sv. Trojiški fari blizu cerkve prodaja se iz proste roke z jako ugodnimi pogoji posestvo, obstoječe iz kakih 16 oralov njiv, travnikov in gozda. Na zahtevanje prodaja se tudi vinograd. — Kdor želi kupiti, zve natančneje pri

(152—2) županstvu v Trzici blizu Mokronoga.

5000 1 (788—24) ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštne povzetji, ostanek po 5 gl.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedij, da se dokáže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše želodčne bolezni. Prav izvrstno ustrezajo zoper hemorojide, proti boleznim na jetrah in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper skropok ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnah na svetu; za naročbo in pošiljavo pa jedino v lekarni Cristofolletti v Gorici. V Ljubljani jedina zaloga v lekarni Jul. pl. Trnkoczy, na Mestnem trgu št. 4. Steklenica stane 30 kr. (89—11)

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, s katerimi se zaradi dobičkalnosti tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nima nobene moči in vrednosti.

VOŽNE LISTE.

priporočila po nizki ceni

„NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani

Po mojem umrlem bratu Andreju Vodniku prevzel sem

gostilno in kavarno „pri malej kamnitej mizi“

v Spodnji Šiški

in bodem vedno stregel z izvrstnimi vini, okusnimi jedili ter s priznato dobro kavo, kakor je že znano Ljubljanskemu občinstvu.

Za pogosto obiskovanje prosim

Josip Vodnik v Spodnji Šiški.

(151—3)

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Računski sklep „Notranjske posojilnice v Postojini“,

registrovane zadruge z omejenim poroštvo, za prvo upravno leto 1883.

Denarni promet.

Dohodki:	gld.	kr.	Stroški:	gld.	kr.
Društveni deleži, 60 po 100 gld.	6000	—	Inventar	301	79
Opravični deleži, 63 „ 10 „	630	—	Posojila društvnikom	23750	50
Pristopnina ali donesek v rezervni fond	84	07	Na predplačane posojila vrnene obresti	—	79
Naloženi denar pri drugih zavodih se vzdigne	3250	—	Vrnena izposojila drugim zavodom	6422	—
Upravne doklade	431	59	Plačane obresti od izposojil	110	—
Hranilne uklope	7779	80	Izplačane hranilne uklope	3162	73
Izposojila zadruge pri drugih zavodih	9422	—	Izplačane obresti za nje	6	92
Obresti od posojil	762	16	Upravni stroški	468	29
Vrnena posojila	10461	—	Naloženi denar pri drugih zavodih	3985	—
	38820	62	Gotovine 31. decembra 1883	612	60
				38820	62

Konto zgube in dobička.

Debet:	gld.	kr.	Credit:	gld.	kr.
Izplačane obresti za hranilne uloge	6	92	Prejete obresti	762	16
Kapitalizovane obresti hranilnih ulog	72	24	Zaostale obresti	19	95
Za l. 1884 naprej plačane obresti	225	74	Za upravne stroške	431	59
Obresti za izposojila zadruge	110	—	Za izposojila zadruge za l. 1884 naprej plačane obresti	30	48
Uradni stroški	468	29			
Čisti dobiček	360	99			
	1244	18		1244	18

Bilanca.

Aktiva:	gld.	kr.	Pasiva:	gld.	kr.
Inventar	301	79	Društveni deleži, 60 po 100 gld.	6000	—
Posojila društvnikom	23750	50	Opravični deleži, 63 „ 10 „	630	—
Zaostale obresti	19	95	Pristopnina ali donesek v rezervni fond	84	07
Gotovine dné 31. decembra 1883	612	60	Plačane obresti od izposojil zadruge	110	—
	24684	84	Hranilne uloge	7779	80
			Kapitalizovane obresti	72	24
			Naprej plačane obresti za l. 1884	225	74
			Izposojila zadruge	9422	—
			Čisti dobiček	360	99
				24684	84

V Postojini, dné 24. februarja 1884.

(162—1)

Peter Kraigher m. p., Dr. Ivan Pitamic m. p., Josip Lavrenčič m. p., kontrolor, blagajnik.

Z glavnimi in pomočnimi knjigami primerili in v redu našli:

Za nadzorstvo:

Anton Globočnik m. p. Dr. Jurij Sterbenc m. p.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.